

Výzkum dějin kriminality, resp. hrdelního soudnictví, je v českých zemích neodmyslitelně spjat se jmény Jaroslava Pánka a Evy Procházkové, jejichž systematická a intenzivní činnost na tomto poli začala v první polovině 70. let a trvala přibližně dvě desetiletí. Ačkoliv - až na jednu výjimku - pracovali a publikovali tito badatelé samostatně, jejich výzkumy jsou úzce provázány nejen regionálním vymezením (jižní část dnešního středočeského kraje) a časovým záběrem sahajícím od konce 15. století přibližně do poloviny 18. století, ale i metodickými východisky. Jejich studie jsou totiž výrazným zlomem v do té doby obvyklém právněhistorickém pohledu na hrdelního soudnictví a prvním pokusem v české historiografii ukázat tuto problematiku jako součást sociálních dějin a dějin mentalit. Trvalou hodnotu si tyto práce uchovávají díky připojeným registům pramenů, z nichž vycházejí a zcela mimořádný je jejich význam coby příspěvků k dějinám správy a raně novověké diplomatiky.